

TRIBUNAL GHAL TALBIET ZGHAR

**GUDIKATUR DR.
NADIA H. VELLA**

Seduta ta' l-14 ta' Jannar, 2014

Talba Numru. 579/2012

**Executive Booking Office Limited
(C39705)**

vs.

**Mario Spiteri f'ismu proprju u
eżerċenti l-kummerċ bl-isem "Carolina"**

It-Tribunal

Preliminari

Ra l-**Avviż tat-talba** fl-ismijiet premessi, ipprezentat fit-22 ta' Awwissu 2012, li permezz tiegħu is-soċjetà attriċi talbet il-ħlas mingħand il-konvenut tas-somma ta' elf erba' mija u tlethtax-il Ewro u għoxrin ċenteżmu (€1413.20).

Illi s-soċjetà attriċi organizzat tours u eżegwiet servizzi relatati fuq inkarigu tal-intimat, għall-prezz komplessiv ta'

Kopja Informali ta' Sentenza

elf ħames mija u tlieta u għoxrin Ewro u għoxrin ċenteżmu (€1523.20) skont invoice annessa mal-Avviż tat-Talba u mmarkata Dok. EB1.

Illi fil-21 ta' Ġunju 2010, l-intimat ħallas lis-soċjetà attriċi s-somma ta' mija u għaxar Ewro (€110) akkont ta' dan il-ħlas dovut, u baqagħlu jħallasha bilanċ ta' elf, erba' mija u tlettax-il Ewro u għoxrin ċenteżmu (€1413.20).

Illi minkejja li l-intimat ġie interpellat diversi drabi sabiex iħallas il-bilanċ imsemmi, sal-lum baqa' inadempjenti.

Għaldaqstant u għar-raġunijiet premessi, l-esponenti titlob bir-rispett li dan it-Tribunal jogħġbu jikkundanna lill-intimat iħallasha s-somma ta' elf erba' mija u tlettax-il Euro u għoxrin ċenteżmu (€1,413.20) bilanċ tal-prezz ta' tours u servizzi oħra relatati prestati mis-soċjeta` attriċi fuq inkarigu tal-intimat kif fuq spjegat.

Bl-ispejjeż, inkluż dawk tal-ittra uffiċjali tal-20 ta' Ġunju 2012, u bl-imgħaxijiet legali mid-data tal-imsemmija ittra uffiċjali sad-data tal-ħlas effettiv.

Ra r-risposta tal-konvenut ippreżentata fis-26 ta' Settembru 2012, fejn huwa eċċepixxa:

Illi fl-ewwel lok, is-soċjetà konvenuta teċċepixxi l-preskrizzjoni a tenur tal-Artikolu 2148(a) tal-Kodiċi Ċivili;

Illi fit-tieni lok u bla preġudizzju għall-premess, il-kont esebit ma jirriflettix ir-rekwiżiti tal-liġi fiskali u għalhekk huwa null;

Illi fit-tielet lok u bla preġudizzju għall-premess, l-ammont ma hux dovut kif se jirriżulta tul il-mori tal-kawża;

Għaldaqstant, u għar-raġunijiet premessi l-esponenti qiegħda titlob bir-rispett li dan it-Tribunal, jogħġbu jiċhad it-talbiet rikorrenti billi dawn huma għal kollox infondati fid-dritt;

Kopja Informali ta' Sentenza

Salv eċċezzjonijiet ulterjuri fil-fatt u fid-dritt.

Bl-ispejjeż.

Ra d-dokumenti kollha esebiti;

Sema' x-xhieda.

Ra l-verbal tat-8 ta' Jannar 2014 fejn il-kawża ġiet differita għas-seduta odjerna sabiex tingħata s-sentenza.

Xhieda

Sema lil **Raymond Mifsud** propjetarju tas-soċjeta' attriċi, li spjega li din il-kumpanija torganizza *local tours* għat-turisti. Huwa kien ftiehem mal-konvenut li kellu f'hanut viċin is-Seaview Hotel Bugibba, sabiex dan jibda jgħaddilu t-turisti biex jieħdu t-tours miegħu. Spjega illi s-soċjeta' attriċi provdiet lill-konvenut kotba illi permezz tagħhom is-Sur Spiteri kien jista' jagħti booking ticket lit-turist liema booking ticket kien ikun in duplicate biex wieħed iżommu t-turist u wieħed jiġi mgħoddi lix-xhud. It-turist kien iħallas direttament lill-konvenut meta jibbukja. Fl-aħħar tax-xahar, ix-xhud kien jagħmel rendikont tat-turisti kollha li jkun tahom is-servizz tiegħu u liema kont kien jgħaddih lill-konvenut għall-ħlas. Suppost il-konvenut kellu jħallas għal kull xahar, iżda beda jaqa' lura fil-pagamenti.

Xehed illi wara l-aħħar data indikata fil-prospett huma xorta waħda baqgħu jirrendu s-servizzi lill-konvenut pero biddlu il-modalita' tal-pagament, fis-sens illi il-konvenut kien jiġbor l-ammont dovut lilu bħala depożitu mingħand it-turist, filwaqt illi r-rimanenti kienu jithallsu direttament lis-soċjeta' attriċi wkoll mingħand it-turist.

Qal illi huwa kien ippreżenta ittra ufficjali fil-Qorti u meta din waslet għand il-konvenut, dan kien ċempillu talbu iktar żmien biex iħallas.

Kopja Informali ta' Sentenza

Mistoqsi in kontro-eżami, ix-xhud qal illi l-ammonti indikati fil-prospett huma kollha inkluzi il-VAT. Ikkonferma illi d-dokument li esebixxa huwa prospett u mhux kont fiskali.

Sema wkoll lil **Ryan Mifsud**, prodott mis-soċjeta' attriċi, illi għaraf il-prospett esebit u kkonferma li kien hu li ppreparah.

Sema lill-**konvenut Mario Spiteri** li qal li minkejja li fil-ħanut iktar kien ikun hemm uliedu milli hu, kien jaf li kien hemm relazzjoni mal-attur fuq xi business ta' tour operator. Qal illi ġieli ċempillu huwa stess biex jagħtih xi booking. Il-ħanut kien ilu li għalqu xi sentejn.

Dwar l-istatement qal li mar bih Raymond Mifsud, ħadulu bl-idejn u ħallihulu l-ħanut u dana meta ġieli l-konvenut talbu hu stess biex jaraw x'hemm dovut.

Xehed li l-proċedura li kienet tiġi adottata fil-ħanut meta jbiegħu it-tours kienet illi meta jmur bniedem biex jibbukja tour, huma kienu jagħtuh biljett liema biljett imbagħad il-klijent kien jgħaddih lis-Sur Raymond Mifsud li kien jipprovdu t-tour. Qal li min-naħa tagħhom ma żammewx xi reġistru tat-tours li kienu qed ibiegħu u lanqas ma setgħu iqabblu il-bookings li allegatament saru mis-soċjeta' attriċi ma xi rċevuti.

Qal illi Mifsud ma' dan l-istatement ma tah l-ebda dokument ieħor u qal ukoll li l-istatement mhuwix datat.

Qal illi s-Sur Mifsud kien jeħodlu l-istatement personalment fil-ħanut u għalhekk kellu l-istatement f'idejh meta kien għadu jiġġestixxi l-ħanut, għalkemm kien fl-aħħar xhur. Xehed ukoll illi f'dak l-istadju meta kien għadu jiġġestixxi l-ħanut huwa ma vverifikax l-entrati li hemm fuq fl-istatement. Qal ukoll li l-istatement la fih data u lanqas ma fih numru tal-VAT. Oltre li ma fihx in-numru, lanqas ma fih mizjud it-tmintax fil-mija VAT fuq il-prezz tal-booking ta' kull tour.

Kopja Informali ta' Sentenza

In kontro-eżami, huwa kkonferma li sar xi tip ta' xogħol bejn uliedu u s-Sur Mifsud iżda ma setax jikkonferma li x-xogħol li kien sar hu dak allegat mis-soċjeta' attriċi fil-prospett.

Qal illi lis-Sur Mifsud kemm il-darba qallu biex ipogġu bil-qegħda ħalli jaraw x'hemm u x'mhemmx dovut lilu u dan għamlu anke wara li rċieva l-ittra uffiċjali mingħand is-soċjeta' attriċi. Ammetta wkoll illi s-Sur Mifsud għan-nom tas-soċjeta' attriċi kien tah xi żmien biex iħallas peress li ma tantx kien qiegħed tajjeb finanzjarjament.

Xehed illi it-ticket book ma setax isibu. Qal li biex ma jkunx hemm taħwid fil-booking, it-tours li kienu ibiegħu huma kien jittimbrawhom fuq wara bil-marka MC jew inkella Carolina u dana sabiex ikun ċar liema mill-bookings li kellha s-soċjeta' attriċi kienu ġew mibjugħa mingħandhom.

Konsiderazzjonijiet

Eċċezzjoni tal-preskrizzjoni

Illi l-konvenut qiegħed jeċċepixxi l-preskrizzjoni ta' tmintax-il xahar ai termini tal-Artikolu 2148(a) tal-Kap. 16 tal-Liġijiet ta' Malta illi jistipula:

2148. *L-azzjonijiet hawn taħt imsemmija jaqgħu bi preskrizzjoni bl-egħluq ta' tmintax-il xahar:*

(a) l-azzjonijiet tal-ħajjata, skrapar, mastrudaxxi, bennejja, bajjada, ħaddieda, arġentieri, arluġġara u ta' persuni oħra li jaħdmu sengħa jew arti mekkanika, għall-prezz tal-opri jew tax-xogħlijiet tagħhom, jew tal-materjal li jfornu;

Illi fil-każ odjern, xi tratta minn ġestjoni ta' tours għat-turisti li jkunu hawn Malta, liema attivita m'hija relatata bl-ebda mod mas-snajja imsemmija fl-artikolu ċitat. Illi ma jistax jingħad li s-soċjeta' attriċi qed titlob ħlas għal xi "snajja jew arti mekkanika", u għaldaqstant lanqas kieku t-Tribunal seta' jinterpreta l-artikolu preskrittiv liberalment,

Kopja Informali ta' Sentenza

u ma kienx marbut kemm bil-liġi tagħna u wkoll bl-insenjament tal-ġurisprudenza ta' dawn il-Qrati, li jagħti applikazzjoni restrittiva tal-preskrizzjoni, ma seta jinkwadra l-attività kummerċjali ġestita mis-soċjeta` attriċi fl-ambitu tal-artikolu preskrittiv citat. Illi għaldaqstant hija fehma tat-Tribunal illi l-preskrizzjoni ta' tmintax-il xahar ai termini tal-Artikolu 2148(a) ma tapplikax fil-każ odjern.

Inoltre, kif huwa risaput u paċifiku fil-ġurisprudenza tagħna, it-Tribunal ma jistax jipprovdi hu l-Artikolu taħt liema l-eċċezzjoni setgħet tirnexxi:

“peress li din hi preskrizzjoni invokata mill-appellant il-Qorti ma tistax teżamina jekk hijiex applikabbli xi disposizzjoni oħra f' materja ta' preskrizzjoni għaliex ġie dejjem stabbilit fil-ġurisprudenza u del resto huwa konsentaneu għar-raġuni u għall-ispirtu fundamentali fil-materja ta' preskrizzjoni, illi dik għandha tiġi nvokata mill-parti, u ma tistax il-Qorti tara u teżamina jekk hemmx xi preskrizzjoni li tista' tkun opponibbli, peress illi hija materja kollha ta' kuxjenza”¹

Dan il-prinċipju ġie enunċjat minn diversi sentenzi matul is-snin inkluż mill-Onorabbli Qorti tal-Appell fosthom Gauci Joseph vs. Farrugia Saviour, deċiża mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fit-22 ta' Ġunju 2005², u Aquilina Martin vs. Farrugia Christopher, deċiża mill-Qorti tal-Appell (Sede Inferjuri) fit-22/10/2003³.

Illi it-Tribunal ma jistax jiddikjara liema artikolu huwa applikabbli fil-każ odjern, imma għar-raġunijiet mogħtija jiddikjara li l-artikolu preskrittiv invokat mhuwiex applikabbli, u jieqaf hemm.

Mertu

Illi s-soċjeta` attriċi in sostenn tat-talba tagħha, ipprezentat prospett dettaljat dwar kull tour mibjugħ mill-konvenut u li

¹ Kollez. Vol. XXXIII P I p 481;

² Citazzjoni 1516/2002/1

³ Citazzjoni 383/2002

tiegħu hija għadha ma tħallsitx. Il-prospett ma fihx informazzjoni fiskali u cioe ma jikkontjeni l-ebda VAT number taż-żewġ partijiet u dana sewwasew kif qal il-konvenut. Il-konvenut saħansitra jeċċepixxi n-nullita tal-istess prospett minħabba dan "in-nuqqas". It-Tribunal ma jaqbilx. Dan huwa prospett bl-iskop li jagħti spjegazzjoni tal-ammont mitlub f'din il-kawża. M'għandux l-iskop li jagħti prova jekk il-ftehim tal-partijiet huwiex konformi mal-liġi dwar it-Taxxa fuq il-Valur Miżjud. Jekk il-ftehim tal-partijiet ma kienx korrett skont il-liġijiet fiskali ta' Malta, seta kien hemm lok ta' kuntratt null a bażi ta' kawża illeċita, iżda minkejja li saret l-allegazzjoni min-naħa tal-konvenut, iż-żewġ partijiet m'elaboraw xejn dwar dan il-punt. Is-sempliċi omissjoni tan-numri tal-VAT minn fuq l-istatement, ma jwassalx fl-ideja tat-Tribunal għan-nullita tal-prospett. Wara kollox, l-operazzjoni kummerċjali tas-soċjeta` attriċi setgħet kienet sostenuta minn fatturi jew irċevuti fiskali skont il-liġi, iżda dwar dan it-Tribunal m'huwiex infurmat u lanqas huwa l-kompitu tiegħu li jagħmel xi analiżi jew investigazzjoni dwar l-operat fiskali tas-soċjeta` attriċi.

Kif diġa intqal, il-prospett iservi sabiex jispjega lit-Tribunal l-ammont pretiż mis-soċjeta` attriċi. Fil-fatt, fih id-dettalji tat-tour partikolari ibbukjat mit-turisti, l-ammont ta' nies, il-prezz għal kull ras, il-pick up point u n-numru tal-biljett. Il-prospett huwa nieqes mill-indikazzjoni tas-sena, iżda dan ukoll m'huwiex importanti f'dan l-istadju fejn qed jiġi trattat il-mertu u mhux l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni.

Illi t-Tribunal jikkonsidra li l-konvenut kellu l-opportunita li jivverifika l-entrati kollha indikati f'dan il-prospett u dana stante li kien ġie ipprezentat lilu mis-soċjeta` attriċi, meta kien għadu qed jiġġestixxi n-negozju tiegħu. F'dak l-istadju, kien ferm iktar faċli għalih li għamel il-verifiki meħtieġa, anke mal-mamma tat-ticket book, milli issa li m'għadux fil-ħanut. Jekk il-konvenut għażel li ma jzommx regjistru jew xi tip ta' record tat-tours li kien qiegħed ibiegħ, dan kien kemmxejn neglġenti min-naħa tiegħu u ma jistax fin-nuqqas ta' prova konvinċenti jirnexxi fl-eċċezzjoni tiegħu li l-ammont mitlub m'huwiex dovut.

Kopja Informali ta' Sentenza

It-Tribunal huwa tal-fehma li s-soċjeta` attriċi, mix-xhieda prodotti u mid-dokumenti esebiti, irnexxielha tipprova sodisfaċentement it-talba tagħha u għaldaqstant it-talba attriċi qed tiġi akkolta.

Dwar l-imgħax jingħad illi għalkemm l-ittra uffiċjali li ssir referenza għaliha ma ġietx esebita fl-atti, il-konvenut jirrikonoxxi fix-xhieda ġuramentata tiegħu li rċieva l-istess ittra uffiċjali u għalhekk m'huwiex kontestat li dina intbagħtet u ġiet debitament notifikata.

Deċide

Għaldaqstant, għar-raġunijiet suesposti, it-Tribunal qiegħed jilqa' t-talba attriċi u jicħad l-eċċezzjonijiet imressqa mill-konvenut, inkluż l-eċċezzjoni tal-preskrizzjoni minnu sollevata, u sussegwentement jikkundanna lill-konvenut iħallas lis-soċjeta` attriċi is-somma ta' elf erba' mija u tlethax-il Ewro u għoxrin ċenteżmu (€1413.20), bl-imgħax mid-data tal-ittra uffiċjali fl-ismijiet premissi, sad-data tal-pagament effettiv.

L-ispejjeż, inkluż tal-ittra uffiċjali fl-ismijiet premissi, jkunu a karigu tal-konvenut.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----